

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 634

гр. София, 10.10.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

като разгледа докладваното от Светлин Михайлов Въззивно частно търговско дело № 20221001000485 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.274 от ГПК, вр. чл.729, ал.3 от ТЗ.

Производството е образувано по повод постъпила частна жалба от „Корпоративна търговска банка“ АД (н) против определение № 261 153 от 19.04.2022 г., постановено по т.д. № 440/18 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 9 състав, с което е оставено без уважение възражение вх.№ 270 849/23.02.2022 г. подадено от кредитора „Корпоративна търговска банка“ АД (н), ЕИК 831184677, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 10 представлявано от постоянните синдици А. Н. Д. и К. Х. М., назначени с Решение № 196 от 13.11.2015 г. на Управителния съвет на ФГВБ, одобрена е частична сметка за разпределение, представена от синдика на „Пристис трейд“ ЕАД (н) - П. Ц., депозирана в съда с молба вх. № на 268500/14.02.2022 г. (пратка 5300364575950/11.02.2022 г.) и обявена в ТРРЮЛНЦ на 10.02.2022 г., изготвена по реда на чл.717н, ал.2 от ТЗ, в която е посочено, че сумата от 647 920 лева, получена от продажбата на имущество, ипотекирано или заложено за чужд дълг, са дължими на обезпечения кредитор – Национална агенция за приходите и е задължен синдика на „Пристис трейд“ ЕАД (н) - П. Ц., на основание чл.729 ал.4 от ТЗ, вр. чл.658 ал.2 от ТЗ, незабавно след влизане в сила на настоящото определение да пристъпи към предаване на припадащата се по разпределението сума на обезпечения кредитор, съобразявайки условията на чл. 717 н, ал.3 и ал.4 от ТЗ, както и в 14 - дневен срок от изпълнението да представи на съда по несъстоятелност доказателства за превеждането на сумите.

В частната жалба се твърди от жалбоподателя, че съдът неправилно е приел, че отредената специална правосубектност на НАП за събиране на публично или частно вземане, не е свързана с изискването за промяна на титуляря на учредените договорни обезпечения. ДВ тази връзка инвокира доводи за учредяването на ипотека, изготвянето на сметка за разпределение от синдика след реализиране на обезпечението. Твърди, че също е обезпечен кредитор, като за обезпечение служи същият имот. С оглед на това твърди, че НАП е кредитор на несъстоятелното дружество, но не е обезпечен такъв. Ето защо моли съда да постанови определение, с което да отмени атакуваното като незаконосъобразно и вместо него да постанови ново, с което да се определи като кредитор, на който да се разпредели сумата от 647 920 лв. - “Корпоративна търговска банка“ АД (н).

Ответникът Национална агенция по приходите оспорва същата. Твърди, че частния жалбодател напълно неоснователно твърди, че НАП не е кредитор по чл.717н от ТЗ. В тази връзка твърди, че за обезпечаване на вземанията в полза на Държавата неплатежоспособния е учредил договорна ипотека, като при учредяването Държавата се е представлявала от АДВ, а съгласно §36, ал.1 от ПЗР на ЗИДДОПКНАП е правопреемник на АДВ. Твърди, че дори да се приеме, че процесното обезпечение е учредено в полза на МФ, в качеството на правопреемник на ДФРР, съгласно члц.84, ал.1 ЗСД /отм./ действащ към момента на учредяване на обезпечението АДВ е подведомствена на МФ и на нея е възложено събиране на частните държавни вземания към ДФРР. Твърди, че НАП е правопреемник на АДВ, съгласно чл.2, ал.1 от ЗНАП. Споделя изводите на първоинстанционния съд, че в конкретния случай въпросът за универсалното правопреемство е ирелевантен, тъй като в това производство на НАП е възложено да събира частни държавни вземания, вкл. е на закрития ДФРР. Моли съда да постанови определение, с което да потвърди атакуваното като правилно и законосъобразно.

Съдът след като се съобрази с доводите, изложени в частната жалба и като взе предвид, събраните по делото писмени доказателства, съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна:

Не се спори, а се установява и от атакуваното определение № 261 153 от 19.04.2022 г., постановено по т.д. № 440/18 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 9 състав, с което е оставено без уважение възражение вх.№ 270 849/23.02.2022 г. подадено от кредитора „Корпоративна търговска банка“ АД (н), ЕИК 831184677, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 10 представлявано от постоянните синдици А. Н. Д. и К. Х. М., назначени с Решение № 196 от 13.11.2015 г. на Управителния съвет на ФГВБ, одобрена е частична сметка за разпределение, представена от синдика на „Пристис трейд“ ЕАД (н) - П. Ц., депозирана в съда с молба вх. № на 268500/14.02.2022 г. (пратка 5300364575950/11.02.2022 г.) и обявена в ТРРЮЛНЦ на 10.02.2022 г., изготвена по реда на чл.717н, ал.2 от ТЗ, в която е посочено, че сумата от 647 920 лева, получена от продажбата на имущество, ипотекирано или заложено за чужд дълг, са дължими на обезпечения кредитор – Национална агенция за приходите и е задължен синдика на „Пристис трейд“ ЕАД (н) - П. Ц., на основание чл.729 ал.4 от ТЗ, вр. чл.658 ал.2 от ТЗ, незабавно след влизане в сила на настоящото определение да пристъпи към предаване на припадащата се по разпределението сума на обезпечения кредитор, съобразявайки условията на чл. 717 н, ал.3 и ал.4 от ТЗ, както и в 14 - дневен срок от изпълнението да представи на съда по несъстоятелност доказателства за превеждането на сумите.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че „Корпоративна търговска банка“ АД (н) е кредитор на „Пристис трейд“ ЕАД (н), с поредност на вземания по чл. 722, ал.1, т.1 от ТЗ, включена в одобрените от съда списъци на предявените и приети вземания. Привилегиите на този кредитор са по отношение и на процесните имоти, изнесени на публична продажба в хода на настоящото универсалното принудително изпълнение.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото / нотариален акт № 79, том VI, рег.№ 5 983, дело 790 от 10.08.2001 г. на нотариус Г. Г., с район на действие РС-гр. Русе/, горепосочените имоти са били предадени за обезпечение на частно държавно вземане, произтичащо от договор от 21.05.2001 г., както и че към момента на учредяване на посочената ипотека - активите, послужили за обезпечение са били собственост на „Русенска корабостроителница“ АД.

Правопреемник на закрития Държавен фонд за реконструкция и развитие е Министерство на финансите (Фондът е бил създаден с Постановление № 147 на

Министерския съвет от 25 юли 1991 г. , което е отменено с § 1 от ЗР на Постановление № 254 от 19.11.1998 г - обн. в ДВ, бр. 138/24.11.1998 г., в сила от 01.01.1999 г.).

Не се спори между страните, че по отношение на „Русенска корабостроителница“ АД, е открито производство по несъстоятелност, в което вземането по горепосочения договор от 21.02.2001 г., е включено в изготвения от синдика на това дружество списък по чл. 685, вр. с чл. 686, ал.1, т.1 от ТЗ, като частно държавно вземане, на което е определена поредност на удовлетворяване чл. 722, ал.1, т.1 от ТЗ, т.е. събирането на вземанията по чл.3, ал.7, т.4 от ЗНАП се реализира в хода на универсално принудително изпълнение.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че на 29.10.2021 г., на основание чл. 717н от ТЗ синдикът на „Пристис трейд“ ЕАД (н) е пристъпил към продажба на следните имоти, собственост на несъстоятелното дружество: терен с площ от 20 900 кв. м. в гр. Русе, Западна промишлена зона, ул. „****“ № 21, планоснимачен № 1, представляващ съгласно кадастрална карта на гр. Русе поземлен имот с идентификатор 63427.3.3, гр. Русе, обл. Русе, общ. Русе, ул. „****“ № 21, с площ от 21 046 кв. м, начин на трайно ползване: за друг вид производствен, складов обект; производствен цех със застроена площ 1 419 кв. м., състоящ се от две халета, представляващ съгласно кадастралните карти и регистри на гр. Русе сграда с идентификатор 63427.3.3.10, предназначение - Промислена сграда, с площ от 1415,0 кв. м., гр. Русе, ул. „****“ № 21, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.3.3 и трафопост, масивна сграда, застроена върху 67 кв. м., представляваща съгласно кадастралните карти и регистри на гр. Русе сграда с идентификатор 63427.3.3.9, предназначение - сграда за енергопроизводство, площ по док. - 67.000 кв. м., гр. Русе, ул. „****“ № 21, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.3.3.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че в резултат от осребряването на посочените имоти, по особената сметка на синдика на „Пристис трейд“ ЕАД (н) са постъпили средства в размер на 647 920 лв. Тази сума е предмет на изготвената по реда на чл.717н ТЗ частична сметка за разпределение. В нея е посочено, че сумата от 647 920 лева, получена от продажбата на имущество, ипотекано или заложено за чужд дълг, е дължима на кредитора - Национална агенция за приходите.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че в двуседмичния срок по чл.727 от ТЗ, както от обявяването на представената от синдика частична сметка за разпределение в ТРРЮЛНЦ, така и от поставянето ѝ на определеното за целта видно и общодостъпно място в сградата на съда, е постъпило възражение по чл.728 от ТЗ от страна на кредитора - „Корпоративна търговска банка“ АД (н).

От правна страна:

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Частната жалба е неоснователна.

С атакуваното определение № 261 153 от 19.04.2022 г., постановено по т.д. № 440/18 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 9 състав, с което е оставено без уважение възражение вх.№ 270 849/23.02.2022 г. подадено от кредитора „Корпоративна търговска банка“ АД (н), ЕИК 831184677, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 10 представлявано от постоянните синдици А. Н. Д. и К. Х. М., назначени с Решение № 196 от 13.11.2015 г. на Управителния съвет на ФГВБ, одобрена е частична сметка за разпределение, представена от синдика на „Пристис трейд“ ЕАД (н) - П. Ц., депозирана в съда с молба вх. № на 268500/14.02.2022 г. (пратка 5300364575950/11.02.2022 г.) и обявена в ТРРЮЛНЦ на 10.02.2022 г., изготвена по реда на чл.717н, ал.2 от ТЗ, в която е посочено, че сумата от 647 920 лева, получена от продажбата на имущество, ипотекано или заложено за чужд дълг, са дължими на обезпечения кредитор – Национална агенция за приходите и е задължен синдика на „Пристис трейд“

ЕАД (н) - П. Ц., на основание чл.729 ал.4 от ТЗ, вр. чл.658 ал.2 от ТЗ, незабавно след влизане в сила на настоящото определение да пристъпи към предаване на припадащата се по разпределението сума на обезпечения кредитор, съобразявайки условията на чл. 717 н, ал.3 и ал.4 от ТЗ, както и в 14 - дневен срок от изпълнението да представи на съда по несъстоятелност доказателства за превеждането на сумите.

В частната жалба са наведени доводи за незаконосъобразност на атакуваното определение свързани с твърдението, че съдът неправилно е приел, че НАП само събира вземанията от задълженията към закритите ДФРР и ДФЕР, а агенцията не е универсален правопреемник на ДФРР. С оглед на това се твърди, че за да се ползва от учредената ипотека е следвало в имотния регистър да има отбелязване. Твърди, че с оглед липсата на такова ипотека е непротивопоставима на кредиторите на неплатежоспособния длъжник. С тези твърдения се отричат привилегиите на държавата, представлявана от НАП да бъде включена в одобрените списъци на приетите вземания. Така наведените доводи за незаконосъобразност на атакуваното определение настоящият състав намира за неоснователни по следните съображения:

Спорно пред настоящата инстанция са изводите на съда по отношение на привилегиите на НАП. Съгласно разпоредбата на чл. 721, ал. 1, вр., ал. 2 от ТЗ синдикът изготвя частична сметка за разпределение на наличните суми между кредиторите с вземания по чл. 722, ал. 1, съобразно реда, привилегиите и обезпеченията. Сметката се изготвя от синдика, като се одобрява от съда, имащ правомощия да я изменя. Редът за удовлетворяване на вземанията се определя съобразно реда на привилегиите по чл. 722, ал. 1 ТЗ, а степента на удовлетворяването им се определя от правилото за съразмерно удовлетворяване на вземания с еднакъв ред.

При извършване на разпределението се включват: вземания срещу обявления в несъстоятелност длъжник, които са били предявени до деня на извършването му, освен ако приемането им е окончателно отказано, или които подлежат на служебно събиране - напр. разносните по несъстоятелността по чл. 723 ТЗ, както и вземания срещу трето лице, за което е учредено реално обезпечение върху имущество на обявления в несъстоятелност длъжник, ако се разпределя сума от осребряването на това имущество - съобразно специалните правила на чл. 717н ТЗ.

Разпоредбата на чл. 717н ТЗ урежда реда за удовлетворяване на кредиторите при продажба от синдика на имущество, ипотекирано или заложено от длъжника за обезпечаване на чужд дълг. Нормата на чл. 717н ТЗ в производството по осребряване на имущество от масата на несъстоятелността е създадена със ЗИДТЗ, обн. в ДВ, бр. 58 от 27.06.2003 г., в унисон с разпоредбата на чл. 173, ал. 1 ЗЗД, съгласно която учредената в полза на кредитор ипотека гарантира правото му да се удовлетвори с предпочитание пред останалите кредитори от цената на ипотекирания имот при продажбата му по реда на принудителното изпълнение, независимо от това, кой е неговият собственик. Това безусловно и неотменимо право на ипотекарния кредитор се утвърждава изрично с множество други разпоредби в закона (чл. 136, т. 3 ЗЗД, чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, чл. 194, ал. 3 ДОПК и др.). Съгласно цитираната разпоредба от производството по несъстоятелност, когато се извършва продажба на ипотекиран имот не по вземането на ипотекарния кредитор, синдикът му изпраща съобщение за извършването на проданта (по аналогия с правилата за индивидуалното принудително изпълнение по ГПК и ДОПК, според които ипотекарният кредитор се счита присъединен по право в случаите, когато изпълнението е насочено върху ипотекирания имот, без да се прави разграничение, от кого и за какъв дълг е

учредена ипотека). При изменението на нормата със ЗИДТЗ, обн. в ДВ, 2016 г., е посочил изрично способа за удовлетворяване на ипотекарния кредитор, като го уеднакви с този по чл. 459 ГПК и чл. 194 ДОПК.

Съгласно разпоредбата на чл.2, ал.1 от ЗНАП агенцията е специализиран държавен орган към министъра на финансите за установяване, обезпечаване и събиране на публични вземания, и определени със закон частни държавни вземания. Функциите и правомощията на НАП са изрично определени в разпоредбата на чл.3 от ЗНАП. В тях се включват и събирането на задължения към закритите Държавен фонд за реконструкция и развитие и Държавен фонд "Енергийни ресурси" (чл.3, ал.7, т.4 от същия закон). От така цитираната нормативна уредба следва извод, че вземанията които са предявени от НАП в производството по несъстоятелност са частни държавни вземания, т.е. не представляват такива. От друга страна възложеното на НАП по силата на чл. 3, ал.7, т.4 от ЗНАП правомощие да събира задължения към закритите Държавен фонд за реконструкция и развитие и Държавен фонд "Енергийни ресурси", не я прави страна нито в индивидуалното, нито в универсалното изпълнително производство, каквото е производството по несъстоятелност, образувани по повод събиране на суми за такива задължения. Фактът, че законодателят е предоставил на НАП правосубектност с разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗНАП би имал значение за правоотношения, в които агенцията е встъпила в качеството ѝ на самостоятелен правен субект. Посочвайки изрично в чл. 3 на същия закон нейните функции и правомощия, законодателят не е предвидил специална норма, която да обуслови участието ѝ в исковия процес като самостоятелна страна (вместо Държавата), носител на самостоятелно субективно право.

Правоприемството е преминаването на субективни граждански права от един правен субект на друг, т.е. за да е налице правоприемство е необходимо съществуването на два субекта – праводател и правоприемник. НАП притежава легитимация да инициира, съответно да участва в открита процедура по несъстоятелност във връзка с всяко вземане на държавата (публично, свързано с търговската дейност на длъжника и частно) и всяко публично вземане на общини (свързано с търговската дейност на длъжника. Аргументите в тази посока следват от нормативната уредбата на чл. 3, ал. 1, т. 10 ЗНАП, според която НАП „представлява държавата ... в производството по несъстоятелност в случаите, когато държавата е кредитор с публични или определени със закон частни държавни вземания“, съответно - чл. 3, ал. 1, т. 17 ЗНАП вр. с чл. 608, ал.1, т.2 и 3 от ТЗ, видно от който НАП осъществява и други дейности, възложени със закон.

С оглед на изложеното настоящият състав споделя изводите на съда по несъстоятелността, че в конкретния случай не е налице правоприемство, което да обосновава необходимостта от промяна в титуляра на обезпеченото вземане.

По изложените съображения и предвид съвпадането на крайните изводи, настоящият състав намира, че атакуваното определение е правилно и законосъобразно и като такова следва да се потвърди.

Водим от гореизложеното Софийски апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 261 153 от 19.04.2022 г., постановено по т.д. № 440/18 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 9 състав, като **правилно и законосъобразно**.

Определението подлежи на вписване в книгата по чл.634в от ТЗ.

Определението не подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд, на основание чл.613 а, ал.3 от ТЗ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____